Контрольный экземпляр

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання X
№ 153 (1165). ● П'ЯТНИЦЯ, 26 грудня 1969 р. ● Ціна 2 коп.

Кіровоградської обласної БІБЛІОТЕКА ім. Н. К. Крупської

ОУНБ ім. Д.І. Чижевського

«Партія надає великого значення свідомій участі молоді в суспільно-політичному житті, вірить в її сили і можливості. Вона вважає найважливішою загальнопартійною, загальнонародною справою поставлене Леніним завдання комуністичного виховання молоді, «виховання покоління, здатного остаточно здійснити комунізм»

(Із тез ЦК КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна»).

Сесія Верховної Ради УРСР

25 грудня о 10 годині ранку в Сесійному залі Верховної Ради УРСР розпочала свою роботу шоста сесія Верховної Ради Української РСР.

Депутати і гості зустріли оплесками керівників Комуністичної партії і уряду республіки, членів Президії Верховної Ради УРСР.

Сесію відкрив Голова Верховної Ради УРСР О. Є. Корнійчук. Присутні вшанували вставанням пам'ять Климента Єфремовича Ворошилова — члена КПРС з 1903 року, вірного учня і соратника В. І. Леніна, одного з керівників революційного руху на Україні, першого голову Луганської Ради робітничих депутатів, одного з активних будівників Збройних Сил СРСР, видатного полководця, партійного і державного діяча, члена ЦК КПРС, члена Президії Верховної Ради СРСР, колишнього голови Президії Верховної Ради СРСР, Маршала Радянського Союзу, двічі Героя Радянського Союзу, Героя Соціалістичної Праці.

Сесія заслухала доповідь голови Мандатної комісії депутата І. І. Вівдиченка і затвердила повноваження новообраних депутатів.

Одностайно затверджується такий порядок денний роботи сесії:

1. Про Державний план розвитку народного господарства Української РСР на 1970 рік.
2. Про Державний бюджет Української РСР на 1970 рік і про виконання Державного бюджету Української РСР за 1968 рік.
3. Про організаторську роботу Рад депутатів трудящих Луганської області по виконанню соціалістичних зобов'язань, взятих на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.
4. Про затвердження Указів Президії Верховної Ради Української РСР.

З доповіддю у першому питанні порядку денного виступив заступник Голови Ради Міністрів УРСР, голова Держплану УРСР депутат П. Я. Розенко. Він доповів про основні показники Державного плану розвитку народного господарства УРСР на 1970 рік. В порівнянні з нинішнім в наступному році загальний обсяг промислового виробництва зросте на 5,8 процента, валової продукції сільського господарства — на 6,3 процента. Обсяг капітальних вкладень по господарству, підпорядкованому Раді Міністрів УРСР за рахунок всіх джерел фінансування визначено в розмірі 9 мільярдів 440 мільйонів карбованців, що на 4,2 процента перевищує очікуване виконання плану на 1969 рік.

Капітальні вкладення в сільське господарство з урахуванням коштів колгоспів перевищать 3 мільярди карбованців, що на 8 процентів більше, ніж у нинішньому році.

За рахунок централізованих капіталовкладень передбачено ввести в дію нові потужності по видобутку 19,2 мільйона тонн залізної руди, 6,3 мільйона тонн вугілля, по переробці 3 мільйонів тонн нафти, виробництву 765 тисяч тонн умовних одиниць мінеральних добрив, 430 тисяч тонн продукції з незбираного молока за зміну та інші потужності.

Передбачається здійснити значний обсяг робіт по впровадженню передової технології, механізації та автоматизації виробничих процесів, наукової організації праці і автоматизованих систем керування. Для здійснення цих заходів намічається витратити 284 мільйони карбованців.

У плані сільськогосподарського виробництва на 1970 рік провідне місце займає виробництво зерна, як основи розвитку всіх галузей сільського господарства. Збільшення виробництва продукції рослинництва на 8,2 процента проти нинішнього року намічається досягти шляхом поліпшення використання земель, дальшого підвищення рівня механізації і хімізації виробництва, розширення посівів на зрошуваних і осушених землях.

У 1970 році намічено збільшити обсяг валової продукції тваринництва на 4,1 процента проти нинішнього року.

Для дальшого зміцнення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва планом передбачається поставити сільському господарству 47 500 тракторів, 37 400 тракторних причепів, 25 100 вантажних автомобілів, 1350 бульдозерів, а також чимало машин і обладнання для механізації тваринницьких ферм.

В промисловості, підпорядкованій Раді Міністрів УРСР, в наступному році передбачається підвищення продуктивності праці на 4,5 процента, в будівництві — на 6,5 процента, в радгоспах — на 7,2 процента.

Національний доход в 1970 році зросте приблизно на 6 процентів, а реальні доходи на душу населення — на 5 процентів.

Роздрібний товарооборот збільшиться проти 1969 року на 6,7 процента. Намічається збільшити обсяг побутових послуг населенню на 19,9 процента, в тому числі в сільській місцевості — на 28,2 процента. Більш високими темпами розвиватиметься будівництво і ремонт житла на замовлення населення, прання білизни, хімічна чистка одягу, технічне обслуговування і ремонт транспортних засобів індивідуальних власників тощо.

В 1970 році намічається ввести в дію жилі будинки загальною площею 19,7 мільйона квадратних метрів, що на 6,1 процента перевищує обсяг житлового будівництва 1969 року.

В плані передбачено дальший розвиток комунального господарства, розширення сітки шкіл, культурно-освітніх, лікувальних і дитячих дошкільних закладів, побутових підприємств.

У другому питанні порядку денного доповідь зробив міністр фінансів УРСР депутат А. М. Барановський. В Державному бюджеті Української РСР на 1970 рік, поданому на затвердження Верховної Ради Української РСР, доходи і видатки передбачено в сумі 11 мільярдів 19 мільйонів 700 тисяч карбованців. Бюджет складено у відповідності з показниками народногосподарського плану. Визначені в бюджеті та фінансових планах підприємств і господарських організацій ресурси забезпечують дальший розвиток усіх галузей народного господарства, здійснення заходів по більш повному задоволенню матеріальних і культурних потреб трудящих.

З співдоповіддю планово-бюджетної та галузевих комісій Верховної Ради УРСР у першому і другому питаннях порядку денного виступив голова Планово-бюджетної комісії депутат В. О. Кременецький.

Почалось обговорення доповідей і співдоповіді.

(РАТАУ).

Пятирічка руками молодих

МАЙСТЕР

Дмитро Халявка працює токарем в Долинському районному об'єднанні «Сільгосптехніка». Комсомолець добре володіє своєю спеціальністю, безперервно удосконалює її. Нещодавно йому було присвоєно кваліфікацію токаря четвертого розряду, а нині він готується складати екзамени на п'ятий. Практичний бік справи Дмитра хвилює менше. Як не є, а він уже має десять років безперервного трудового стажу. А от з теорією трохи гірше. Тому й доводиться вечорами сидіти над підручниками, повторювати формули, вести складні розрахунки.

Молодий робітник оволодів також кількома суміжними професіями. При нагоді може замінити слюсаря. Має посвідчення шофера третього класу. А ще захоплюється раціоналізаторською справою.

—Хочеться багато уміти і знати, — ділиться потаємним Дмитро. — Маю і заповітну мрію: стати комуністом.

Г. ПОЗНЯК.

м. Долинська.

Давай сто ударних днів

ЙДЕМО!

Наближення 100-річчя з дня народження В. І. Леніна відчувається у всьому: і в трудових справах, і в культурному житті наших людей. І знаменною віхою в підготовці до урочистої дати стало опублікування Тез Центрального Комітету КПРС «До 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна». Я читала Тези з інтересом і хвилюванням. В них відображена історія зародження, поширення і перемоги революційного руху, висвітлена всесвітньо-історична роль В. І. Леніна, геніального теоретика, основоположника і керівника партії комуністів. Ленінська дорога, якою ми йдемо — пряма і світла, вона всі народи приведе до щастя.

Дівчата і хлопці нашої бригади токарів у ці дні просто горять в роботі. Ми брали зобов'язання до 22 квітня 1970 року завершити п'ятирічний план, виконувати щоденні норми на 130 процентів, зекономити підприємству 3 тисячі карбованців. Справи наші йдуть успішно. В Тезах ЦК КПРС наведені такі слова В. І. Леніна: «Ми цінимо комунізм тільки тоді, коли він обґрунтований економічно». Ілліч, я впевнена, був би задоволений роботою наших комсомольців. Недарма ж наша бригада носить ім'я 50-річчя ВЛКСМ.

Комсомольсько-молодіжні колективи України, і наш в тому числі, найближчими днями стануть на стоденну ударну Ленінську трудову вахту. Ми взяли підвищені зобов'язання: **додатково зекономити 4 тисячі бронзових втулок, підвищити продуктивність праці на 0,2 процента, добитись почесного звання «Бригада Ленінської вахти праці».**

В Тезах говориться, що працьовитість — це свідчення того, що наша молодь свято виконує ленінські заповіти. Ми маємо право вважати, що ці слова стосуються і нашої бригади. І пишаємося цим.

ЛЮБОВ ДЯЧЕНКО,
бригадир комсомольсько-молодіжної бригади токарів Агрегатного заводу.

м. Кіровоград.

РЕПОРТАЖ

ХТО КРАСИТЬ МІСЦЕ

Дівчина задивилася на блакитне плетиво плаття своєї подруги. І з доброю заздрістю мовила:

— Завжди ти дістанеш таку річ, що я навіть в магазині не бачу...

— А це не в магазині. В нас в Кіровограді можуть виплести тобі, якщо хочеш. І не дорого — сорок карбованців. Це в сьомому ательє, що по вулиці Шевченка...

...На витушках снується рожева шерстяна нитка. Мотальниця Ольга Гричушкіна лише слідкує, аби десь ненароком не було обриву. Хвилина друга, і вже на столі верстата з'являється повновида моташка. Одразу її перекладають до верстатів в'язальниць, де народжуються найрізноманітніші візерунки шерстяних тканин. Он Людмила Пономаренко готує синю стрічку тканини для чоловічого светра, а Жанна Жарка вже кличі для джемпера. Колдяться й інші майстри з в'язального цеху.

Понад чотириста замовників буває в ательє щомісяця. І кожен задоволений виробами, які готують молоді умільці. А з початку року колектив ательє № 7 реалізував більш як на 45 тисяч карбованців своєї продукції. Річне завдання тут виконано за 5 днів до новорічного свята.

Дівчата з комсомольсько-молодіжної зміни (комсорг Людмила Пономаренко) мають свої накреслення на сто днів ударної ленінської вахти нового року. До 22 квітня вони сподіваються виконати завдання чотирьох місяців.

М. ВІНЦЕВИЙ.
Фото **Ю. Лівашникова.**

МИ ШУКАЄМО СЛОВА... Так, є професія ця у світі. Древня і, разом з тим, вічно молода. Шукати слова... Щоб висловити свої інтимні почуття! І для цього часом шукають слова, і воно знаходить людське відлуння. Але основна місія шукання слова — розкривати велику суть доби, кликати на передній край боротьби за щастя трудящої людини, творити найцінніші духовні скарби.

Сьогодні радянський літератор шукає слова, щоб якомога об'ємніше, правдивіше і захоплююче розповісти про нашого сучасника, який є не тільки свідком небачених звершень, відрадних перемін, а й сам учасник творіння сонячної людської долі.

Шукають слів для змалювання образу сучасника, який звіряє сьогодні свої діла і помисли по Іллічу. Трудна, але почесна, благородна робота — шукати сьогодні поетичного, письменницького палкого слова. Сталевари і машинобудівники, хлібороби і вчені вдосконалюють свій труд, щоб порадувати його надбанками наступний Ленінський ювілей. А як літератори несуть свою місію нині, як вони віддаються своїй професії — шуканню потрібного, правдивого, хвилюючого слова! Про це і говоритимуть літератори області на своїх зборах, які відбудуться сьогодні в Кіровограді.

На суд цих зборів газета і виносить вміщувані твори.

Георгій ШЕВЧЕНКО.

ВІРА

Найголовніше — повірити,
У когось чи щось повірити.
Найголовніше — бути завжди
самим собою,
Бо тільки одна єдина
Совість —
Найвищою мірою,
Бо тільки вона стожально
Гукає тебе до бою.
Найголовніше — вистояти,
Не впасти на півдорозі.
Найголовніше — здержати
ворога натиск лютий;
Будуть страждальні охання,
Будуть страждальні сльози.
Та тільки й тоді про совість
Ніколи не смій забути.
Ніколи не стань з обманом
Не йди із оманою поруч,
Серце звіряй по совісті
Своїх розпростертих днів.
Щоб потім нещадний сором
За зраду не пік докором,
Щоб потім під вітром осуду
Знічено не паленів.
Повір у велику правду,
Повір у всесильну чесність,
Повір у велику музику
Звичайних, буденних днів.

ЗЕМЛЯ

Коли я іду по землі,
То мені здається,
Що вона жива і чує
Кроки кожної людини,
Яка ступає по ній.
Навіть більше: вона відчуває,
Хороша чи зла людина
Ходить по ній.
І, мабуть, від того,
Що багато ще недобрих людей
З думкою про нові війни
Ходить по землі,
Вона висловлює свій гнів
Землетрусами,
Ураганами,
Виверженням вулканів...

Іван КОНОПЛЯ.

Мы вместе были в бою

Нам окопаться дан приказ,
Всю ночь наш взвод не спал,
А утром щелочками глаз
Тюльпан я увидал,
Стоял с поднятой головой
Он гордо над землей,
Над ним кипел жестокий бой,
А он стоял со мной...
И вдруг разрыв, осколков
свист,
Тюльпана лист отбит,
Пусть потерял в бою он лист,
Но он живой стоит.
И будто с ним я говорю:
— Стоишь солдат?
— Стою!
Мы вместе были с ним в бою,
За мир, за жизнь свою!

ДМИТРИЙ ЧИБИСОВ.

Мережка літер

Всім, чим живу

Всім, чим живу, я партії
завдячую,
Все, що здобув і виборов в житті,
Я Леніну великому присвячую,
Який відкрив до щастя нам путі.
Свій кожен день, його хвилину
кожну,

Пісня діду Максиму

НОВЕЛА З ЖИТТЯ

НА ГАНКУ стояв статний чоловік років за п'ятдесят. Він дивився, як зима дошивала чудернацькі білі шапки на дахах Первозванівки, слухав скрипучу пісню зимового саду. А може, то тільки здавалося, що задивився він на село, захоплений зимовою симфонією? Мабуть, здавалося. Він слухав лише її. А вона шепотіла. Шепотіла то хвилююче ніжно, то з тугою.

«Постарів ти, Максиме, ой як постарів. І тебе зверху немов снігом припорошило. А пам'ятаєш, як обережно ти ніс мене на руках, як пригортав до грудей теплих? Як виводив про калину, що в лузі стояла?»

Метеликами кружляли навколо старого сніжинки. Він не то відганяв їх легким порухом голови, не то стверджно хитав: «Так, так... Вірно говориш».

«А як прийшов ти до мене з Настею? Вона — в платті білому, ти — в сорочці вишитій. Поглянула — й дух захопило. Полонили мене спалахами сміху, то й слів не чула. Мо', й цілувалися, не пам'ятаю.

Потім не раз ми зустрічалися і ввечері, і ранком з тобою, Максиме, і з Настею. Я звикла до вашого сміху, і слова вже не пролітали мимо. Ви гомоніли про хліб, про молотарки, бідкались, що жниварок малувато.

А якось, як спили квіти весняне сонце, як літо тільки простувало, заломила Настя руки в тузі. Провела тебе ген за село, в сльозах уся. Ти пішов. Обличчя — земля чорна. Погляд — спопеляючий спалах блискавиць. Настя повернулась і ще довго-довго сиділа біля мене мовчки, бо вже ні сил, ні сліз не було.

Пізніше я зрозуміла, що то за лихо скоїлось. Зрозуміла тоді, як великі хрестаті жуки все в саду понівечили, як замість гудіння хрущів почула бридке: «Русіш швайн». Не скорилась — зламали. Друга мого Леоніда Скалька — знищили. І однолітка твого Сашка Дубину, і дружину його...»

Ізсутулились плечі старого. Руку підніс, немов протестуючи: «Досить, не згадуй!» Змовкла на мить. Та тільки на мить.

«А пам'ятаєш, Максиме, як з фронту повернувся? «Добриденьі» — гукнув так, що на вицвілій гімнастьорці аж задзвеніли медалі. Настя поточилася з несподіванки, хоч і чекала так нетерпляче. Може, б і впала, якби ти не схопив у дужі обійми...

А потім знову вдвох ви порались в саду (Обережно, за [illegible]ичкою мінера, ти [illegible]шупав кожний горбок, перш, ніж взятися за сокиру та лопату). Пізніше вечорами поралися. Вдень я вас не бачила. Але знала, що ви в полі, бо коли поверталися, то так пахло хлібом і чебрецем.

Не просто граблями, руками своїми шорсткими розгладив ти, Максиме, зморшки-борозни землі, не котком, а долонями пригладив...»

Старий потер... за мороз, поти... стрепсня лукав...
«А пам'ятає...
ти зніве[ч]ений ...
село чути бул...
шепо заніс со...
ним: «Не треб...
Настя відтри...
на Миколи...
чись, глянули ...
сказали біль...
вам хотілося, ...
линим. Про це ...
грівали його ...
хаті, коли Ми...
без батька та ...
вав з чужинц...
це мріяли. І ...
дитину. Бо в...
всохне, то по...
сина.
А пам'ятаєш...
зацвіла груш...
рожевий, друг...
третій — коли...
радів Микола...
Никифором Ч...
ли схожі в с...
тілям розрос...

Георгій ЩЕРБИНА

ХЛІБ

Синь світання, сонцем пересічена,
Друзками забризкала засів.
Потім днина, жайвором заквітчана,
Встала чиста — скупана в росі.
Легіт м'яко шаснув по обніжках:
Всіх усюд хазяїн зараз — він.
І розлився музикою ніжною
Дзвін,
дзвін, дзвін...
Чи то роси капають з покосів,
Чи додолу сиплеться зерно,
Чи блискочуть промені, ще косі,—
Все одно.
Все одно підводитися треба,
Та й роботі — сили всі сповна—
Так, щоб від землі та аж до неба
Праці не влягалася луна...
Поки руки молоді та дужі,
Хай голублять степу оболонь.
А серця в єдиному напружжі —

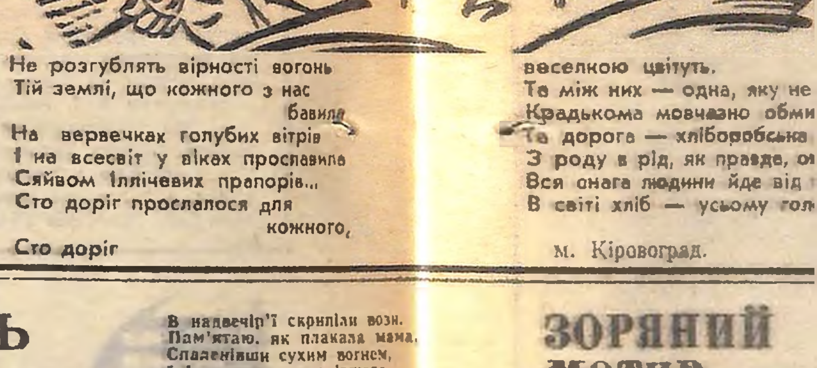

Не розгублять вірності вогонь
Тій землі, що кожного з нас
бавила
На вервечках голубих вітрів
І на всесвіт у віках прославила
Сяйвом Іллічевих прапорів...
Сто доріг прослалося для
кожного,
Сто доріг
веселкою цвітуть.
Та між них — одна, яку не
Крадькома мовчазно обми
Та дорога — хліборобська
З роду в рід, як правде, о
Вся снага людини йде від
В світі хліб — усьому гол

м. Кіровоград.

На перехресті знайомства

На нього сьогодні прийшли робітник Кіровоградського агрегатного заводу Анатолій Колодяжний, учитель Кіровської восьмирічної школи Микола Родинченко (Новоукраїнський район), працівник «Кіровоградської правди» Володимир Барамба, студент Кіровоградського педінституту Нуржан Танірбергенов та інші.

Всі вони принесли невеликі творчі доробки: поезії про Батьківщину, про Ілліча і, звичайно, інтимні поезії, які схожі на тендітні весняні брості.

Отже, знайомтесь з новими членами обласного літературного об'єднання.

Разговор с Лениным

В каком краю, в каком бы доме
ни быя,
Всегда с тобой встречаюсь,
как с родным.
Хоть твой портрет и не живой,
конечно,
Но, как с живым, беседую я с ним.

Когда останусь в комнате один я,
Смотрю подолгу я на твой портрет,
И, глядя на меня, вдруг оживает
Твой дорогой, твой милый силуэт.

Все спят давно, я бодрствую упрямо,
Перебираю тонны слов-руды,
Сон говорит: «Ложись,
закончишь завтра!»
«Кончай сегодня!» — говоришь
мне ты.

Я никогда не верил, что ты умер.
Нет, нет всегда ты для меня живой.
Ты слышишь, аксакал Владимир
Ленин,
Сердце разговаривает с тобой.

Нуржан ТАНИРБЕРГЕНОВ.
Переклад І. ЖАРКИХ.

ПАМ'ЯТЬ

Я дивлюсь на пожовклі фото,
Які батько прислав із війни,
А з них віє на мене фронтом
Й снігом мамниної сивини.
Вони в пам'ять мою всотали
Попелища воєнних літ,
Обгорілі міські квартали
І печальні шляхи на схід.
Чітко бачу ті дні минулі
В гуркотінні лихої грози,
Коли з біженцями на Інгулі
В надвечір'ї скрипіли вози.
Пам'ятаю, як плакала мама,
Спаленівши сухим вогнем,
І Інгульська вода іржава
Глухо чвакала під конем.
Ще згадаюсь, як міст у — щепи...
І пливли в багровінні води
Кінські гриви, хвости і кепки
Та оглоблі, та ободи...
Я дивлюсь на пожовклі фото,
Які батько прислав із війни,
А з них віє на мене фронтом
Й снігом мамниної сивини...

Володимир БАРАМБА,
працівник газети.

ЗОРЯНИЙ МОТИВ

По-грецькому Венера — це ...
Її здавна так розуміють люди...
В той час, як на квітки вкла...
Ця зіронька від сну мене вже ...
На землю сіє папороті цвіт,
Хвилює думку, манить в так...
А я стою в земній орбіті лі...
Й мені тоді ніяк уже не сп...
Вслухаюсь в плескіт весняни...
Гудуть, шумлять зелені пр...
І ллється в груди аромат са...
Ознимии і моєї молодої.
Ось чути: брунька лопнула ...
Пішла луна в саду легенька...

Ой, леле! Сонце сяє і горить ...
На пелюстках прозорих. ...
Іде весна!
Рокочуть трактори,
І реактивні ріжуть стратосфе...
Дівоча пісня лине з-за гори ...
І повисає десь аж на Вене...
Знялося сонце в синій вишин...
Завихрилось все в дивній ...
Я теж лечу! І б'ють в лице ...
Вітри весни, могутні і весел...

Роман ДАЙДАК...
вч...

СИЛУЕТ ДУМКИ

ДВІЧІ на місяць вони збираються в редакції газети «Молодий комунар». І тоді в тиші, настояній на нетерплячому чеканні, починають лунати дзвінкі строфи поезій. Це на чергове заняття студійці принесли свої твори.

Наші студійці вступили у своє дворіччя. Чи багато це? Звичайно, ні. І все ж, не зважаючи на такий свій «молодий» вік, ми вже маємо власний «архів».

Не навідується більше на заняття студії Світлана Антоненко, яка навчається в Київському університеті. Не читає своїх поезій «сівачам» Олександр Івакін, який після закінчення Кіровоградського педагогічного інституту виїхав з міста. Та і старожили «Сівача» вже не ті.

Змужнів і гнучкішим став поетичний голос Володимира Барамби, поезії якого вже частенько з'являються на сторінках обласних газет.

Інтимні поезії Світлани Ярошевської та Римми Ланської з несміливих тендітних бростей перетворились на світлий цвіт.

Радують успіхи Нуржана Танірбергенова, який долає крутизну громадської лірики.

Відрадно те, що цього року до «Сівача» влилось нове поповнення. Робітник Кіровоградського агрегатного заводу Анатолій Колодяжний, студенти Кіровоградського педінституту Михайло Черниш, Олександр Тисячний і Людмила Юдінкова, дев'ятикласник середньої школи № 13 Павло Малецький та багато інших. Всі вони мають свій невеликий творчий доробок, який уміщається на кількох аркушах учнівського зошиту.

Зараз, напередодні Ленінського ювілею, студійці в особливому творчому піднесенні. Поезії про улюбленого вождя і про наше сьогодення лунають на кожному занятті. Особливо хотілось би відзначити вірші В. Барамби «Ленін». Н. Танірбергенова «Розмова з портретом В. І. Леніна» та А. Колодяжного «В першому механоскладальному».

Ленінська тема. Вона непомітно, як сонячний промінь, проходить через усю творчість студійців і в той же час відчутно і вигідно відрізняє окремі твори.

Вступаючи в 1970 рік, ми сповнені багатьох задумів і планів. Тут і творчі звіти перед слухачами, випуски ювілейних стіннівок, готування літературної сторінки для обласної газети...

Я не мав на меті оповідати про нашу творчу лабораторію. Тобто, розповісти, як ми працюємо над словом. Як тренуємо пам'ять засобом лексиконної вправи, як робимо огляд одного вірша тощо. В кожному літгуртку чи літстудії св... ди заняття і про них ... розмова.

Оце кілька штрихів п... вача». Вони в якійсь мі... магають відтворити ... його діяльності.

Основне у роботі на... дії не протокольна ак... кожного заняття, де ... ться ті ж самі форми ... твору і ті ж стереоти... тання і відповіді. Голов... творчий стимул у д... експресивності твору, ... разності. Щоб у пер... лісі метафор, епітетів ... нянь не загубилась дум... її силует був якомога ...

Валерій ГОНЧАР...
керівник Кіровогра... міської молодіжної ... турної студії «Сіва...

Мережка літстудійців

Всім, чим живу

Всім, чим живу, я партії
завдячую,
Все, що здобув і виборов в житті,
Леніну великому присвячую,
Який відкрив до щастя нам путі.
Свій кожен день, його хвилину
кожну,
В труді затрачену і ним звеличену,
Дарую людям радо, як художник,
Як комуніст і трудівничий.
Підйомні крани в наступ рушили,
Ростуть будови, та і ми ростем
В братерській дружбі непорушній—
Нам сонце Леніна сіяє золоте...

Віктор ШУЛЬГА,
член Новомиргородської молодіжної літстудії «Вись».

Пісня діду Максиму

...А З ЖИТТЯ

...же не пролітали мимо. Ви го... про хліб, про молотарки, від... що жнивароқ манувато. ...ь, як свили квітн весняне сон... ...то тільки простувало, заломи... ...а руки в тузі. Провела тебе ген ... в сльозах уся. Ти пішов. Об... – земля чорна. Погляд — спо... ...й спалах блискавиць. Настя ...ась і ще довго-довго сиділа бі... ...мовчки, бо вже ні сил, ні сліз...

...е я зрозуміла, що то за лихо... Зрозуміла тоді, як великі ...шуми все в саду понівечили, ...ть гудіння хрущів почула бриндіш іваяйн». Не скорилась — ...ь Друга мого Леоніда Скалька ...ни, і одноліток твого Сашка ..., і дружину його...»

...лились плечі старого. Руку ... протестуючи: «Досить, не згадуй!» Змовкли на мить. Та тільки на мить.

«А пам'ятаєш, Максиме, як з фронту повернувся? «Добридень!» — гукнув так, що ви [illegible] гімнастьорці аж задзвеніли медалі. Настя поточилася з несподіванки, а і чекала так нетерпляче. Може, [illegible], якби ти не схопив у дужі обійми...

А потім знову вдвох ви поралися в саду (Обережно, за [illegible]чкою мінера, ти промацував [illegible] трохи, перш, ніж взятися за сокиру та лопату). Пізніми вечорами поралися. Вдень я вас не бачила. Але знаю, що ви в полі, бо коли поверталися, то так пахло хлібом і чебрецем.

Не просто [illegible], руками своїми шорсткими [illegible] ти, Максиме, зморшки-борозни землі, не котком, а долонями пригладив...»

Старий потер руку об руку, відганяючи мороз, потягнувся до віття, легенько струсив пухнатий сніг.

«А пам'ятаєш, Максиме, як корчував ти знівечений сад? Гекхав, що на все село чути було. Вже й над бідною грушею заніс сокиру. Та Миколка зупинив: «Не треба, татку, вона ростиме!» Настя підтримала: «А я справді, залиш на Миколчине щастя!» Не змовляючись, глянули на малого. І ні слова не сказали більше. Та я зрозуміла, як вам хотілося, щоб Миколка виріс щасливим. Про це мріяла сама Настя, зігріваючи його своїм теплом в холодній хаті, коли Микола Дубина залишився без батька та матері і коли ти ще воював з чужинцями. А тепер ви вдвох про це мріяли. І грушу виходжували, як дитину. Бо вам здавалось, що як вона всохне, то поменшає щастя у вашого сина.

А пам'ятаєш, Максиме, як вперше зацвіла груша? Один бік — рожевий-рожевий, другий — біляй-білий, як сніг, третій — кольору весняних хмар. Як радів Миколка! Та й ви з агрономом Никифором Черняєвським на дітей були схожі в своїй радості, що буйним гіллям розрослися прищепи. Восени ж не могли нахвалитися плодами, такими різними і такими смачними.

Я бачила не раз, як радів ти, дивлячись на грушу. А найбільше, оце недавньої осені, коли Микола з дружиною і дітьми в гості приїхав...»

Під моїми ногами заскрипів сніг. Старий повернувся на той скрип. «До мене? Заходьте, будь ласка». За хвилину я вже сидів за столом напроти Максима Михайловича Попова, одного з ветеранів колгоспу. Його дружина Анастасія Тихонівна припрошувала покуштувати яблук, шкодувала, що груші вже відійшли. Максим Михайлович розповідав про колгоспні врожаї і прибутки, про сортосад, який заклав Леонід Скалько і в якому тепер господарює дружина Скалька — Герой Соціалістичної Праці Антоніна Гнатівна Ігнатєва. Анастасія Тихонівна показувала листи від Миколи з Києва...

Коли вийшли на ганок, знову стало чути, як перемовляються з вітром яблуні і груші, як шепоче груша про своє і дідове життя.

Валентин ЦВЯХ,
с. Первозванівка
Кіровоградського району.

Не розгублять вірності вогонь
Тій землі, що кожного з нас
Бавила
На вервечках голубих вітрів
І на всесвіт у віках прославила
Сяйвом Ілліческих прапорів...
Сто доріг прослалося для
кожного,
Сто доріг
веселкою цвітуть.
Та між них — одна, яку не можна
Крадькома мовчазно обминуть.
Та дорога — хліборобська доля—
З роду в рід, як правда, ожива:
Вся снага людини йде від поля,
В світі хліб — усьому голова!

м. Кіровоград.

Анатолій КУМАНСЬКИЙ

ТЯСМИН

Де між вербами Тясмин
Води змійкою в'є,
Пролетіло дитинство
Білочубе моє.
Продзвеніло, як пісня,
Щасне, рідне до сліз...
Чи живий ще лелека
Той, що казку приніс
З невідомого краю,
Ту, що в мареві-сні,
Невпізнаго, тривожна
Поставала мені.
Ту, що кликала владно,
На простори вела,
Що в омріяні далі
Провела із села.
...Чуєш, казко лелеча,
Я давно з тих країв,
Та тепер мене кличе
Тясмин-річка моя.

Степан ШЕВРЯКОВ

ВГАМУВАЛАСЬ ВІХОЛА...

Вгамувалась віхола за вікном.
Вечір заколисаний білим сном.
Вишеньки-черешеньки у садку,
Наче ті снігуроньки у танку.
Платтячка мережані лопотять,
Під промінням місячним блискотять.
А мороз видзвонює з-за ріки
Й сріблом вигаптовує рушники.

Головашівський район.

...ТЬ

...ві фото, ...із війни, ...е фронтом ...нини. ...о всотали ...літ, ...ртали ...на схід, ...Інгулі ...грози, ...на Інгулі

В надвечір'ї скрипіли вози.
Пам'ятаю, як плакала мама.
Спопеляли сухим вогнем,
І інгульська вода іржава
Глухо чвакала під конем.
Ще згадаюсь, як міст у — шквал...
І [illegible] в багровінні води
Кінські гриви, хвости і кепки
Та оглоблі, та ободи...
Я дивлюсь на пожовклі фото,
Які батько прислав із війни,
А з них віє на мене фронтом
Й снігом мамної сивини...

Володимир БАРАБА,
працівник газети.

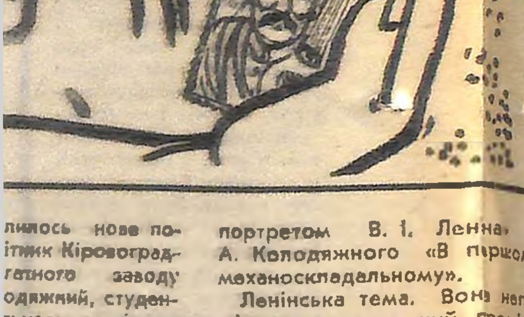

ЗОРЯНИЙ МОТИВ

По-грецькому Венера — це краса.
Її здавен так розуміють люди.
В той час, як на квітки впаде роса,
Ця зіронька від сну мене вже будить.
На землю сіє папороті цвіт,
Хвилює думку, манить в таємницю.
А я стою в земній орбіті літ
Й мені тоді ніяк уже не спиться.
Вслухаюсь в плескіт весняних вітрів,
Гудуть, шумлять зелені прибої,
І ллється в груди аромат садів,
Озимини і хвої молодої.
Ось чути: брунька лопнула вгорі,
Пішла луна в саду легеньким
димом...
Ой, леле! Сонце сяє і горить
На пелюстках прозорих, наче диво,
Іде весна!
Рокочуть трактори,
І реактивні ріжуть стратосферу,
Дівоча пісня лине з-за гори
І повисає десь аж на Венері.
Знялося сонце в синій вишині,
Завихрилось все в дивній каруселі.
Я теж лечу! І б'ють в лице мені
Вітри весни, могутні і веселі.

Роман ДАЙДАКУЛОВ,
вчитель.

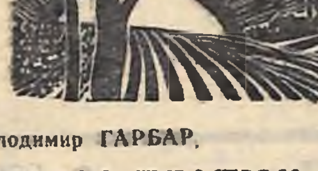

Володимир ГАРБАР,

СПІВАЄ ГНАТЮК

Заспіває Гнатюк — тихий шелест дібров
Розіллється в принишклому залі...
Западає в серця щирий спів про любов
Материнську
й замріяні далі.
Полонини цвітуть —
гір Карпатських краса,
Загоряються пишні троянди,
Опадає туман, сріблом грає роса;
Мати сина у подорож рядить.
... Лине спів Гнатюка.
Зал для нього малий.
І він крила над степом розкинув:
Розцвітає весна
буйним цвітом калин,
Як співає Гнатюк
Україну.

...лилось нове по... ...ітник Кіровоград... ...ратного заводу ...одяжний, студен... ...ського педінсти... Черниш, Олек... ...ний і Людмила ...'ятикласник се... ...ли № 13 Павло ...багато інших. Всі ...свій невеликий ...бок, який уміщає... ...х аркушах учнів...

...ередодні Ленін... ..., студійці в особ... ...ому піднесенні. ...обленого вождя ...ьогодення луна... ...му занятті. Особ... ...сь би відзначити ...амби «Ленін». ...нова «Розмова з портретом В. І. Леніна» та А. Колодяжного «В першому механоскладальному».

Ленінська тема. Вона непомітно, як сонячний промінь, проходить через усю творчість студійців і в той же час відчутно і вигідно відрізняє окремі твори.

Вступаючи в 1970 рік, ми сповнені багатьох задумів і планів. Тут і творчі звіти перед слухачами, випуски ювілейних стіннівок, готування літературної сторінки для обласної газети...

Я не мав на меті оповідати про нашу творчу лабораторію. Тобто, розповісти, як ми працюємо над словом. Як тренуємо пам'ять засобом лексиконної вправи, як робимо огляд одного вірша тощо. В кожному літгуртку чи літстудії свої методи заняття і про них окрема розмова.

Оце кілька штрихів про «Сівача». Вони в якійсь мірі допомагають відтворити характер його діяльності.

Основне у роботі нашої студії не протокольна акуратність кожного заняття, де чергуються ті ж самі форми аналізу твору і ті ж стереотипні запитання і відповіді. Головне — це творчий стимул у домаганні експресивності твору, його виразності. Щоб у первинному лісі метафор, епітетів та порівнянь не загубилась думка. Щоб її силует був якомога чіткіший.

Валерій ГОНЧАРЕНКО,
керівник Кіровоградської міської молодіжної літературної студії «Сівач».

Леонід НАРОДОВИЙ

Повернення

Кружляють весни й зими по землі,
І журавлі летять на теплі води...
Мільйони літ над ними сонце сходить,
І в рідний край вертають журавлі.
Іду в світи, — дороги дальні кличуть, —
Зазнаю там і холоду й тепла...
Та в серці завше журавлі курличуть,
Ті, що летять до рідного села.
Вітрисько злий стрілу націлить в груди,
А я за ними йтиму повсякчас:
«Летіть, пташки, вам будуть раді люди,
Які цю землю вигріли для вас».
Коли ж вони прикрилять на долину,
І вечір втому стишить на крилі, —
Я зрозумію тугу журавлину
І припаду вустами до землі.

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

СУТІНЬ

ЗВИЧАЙНА ІСТОРІЯ

— Приїхали,—шофер натиснув на гальма, і «Москвич» зверескнувши, м'яко прошурхотів по мокрому асфальту.

Арсен випростав згорблену поставу і запитливо звів брови:

— Але ж ми домовлялися до центру...

— Бачиш, голубе, — здалеку почав шофер і постукав вказівним пальцем по циферблату годинника, — зараз опів на десяту... А маю ще повернутися, оформити путівку, ну і хоча б наблизити себе до божеського вигляду...

Він різко провів долонею по давно неголеній щоці. Арсен мовчки розрахувався і провалився в сутінь.

Ще якусь мить з-за повороту долинав рокітливий басок мотора, а нараз і цей звук пропав, розчинився в навстіжному тумані.

Довкола Арсена оточувала суцільна темінь. Лише десь внизу ледь-ледь проглядалися дрібненькі цяточки вогнів, що натужно виборювали право на існування. Під ногами хлюпало і чвакало, пругкі бризки, випорскуючи, розліталися увсібіч.

Але попри негоду на душі в Арсена було так легко, як то може бути лише у двадцять років, та ще й напередодні зустрічі з дівчиною. А зустріч ця мала ось-ось відбутися... При одній згадці про неї Арсенова голова чамріла, а ноги все хутчіше намотували кроки.

...Звісно, Леся здивується. Як і завше, сплесне руками... Але, боже мій, звідки знати отій конопатій Леськці, що тільки за цей її жест він ладен сплатити найдорожчою ціною... Та чи й здогадається, з чим приїхав?

— Чарівна сеньйоро,—скажу їй,—я пропоную вам свою руку і серце... Звісно, це банальні слова, але я вам кажу цілком серйозно. Я все зважив і все вирішив. Заради цього, власне, перейшов на заочний... Повірте на слово — то було нелегко. Декан висунув альтернативу: стаціонар, або ж геть з університету... І тільки моя любов до вас розчулила старого ретрограда...

...Люба Леськo, ти навіть не уявляєш, скільки подій трапилося за цей час, що ми не бачилися... Віднині я робітник сцени драматичного театру. Отримую щомісяця п'ятдесят карбованців. Щоправда, це замало для нас обох. І якщо відверто казати, то й машиніст сцени там якийсь пришелепуватий, але не журися, люба, — це тимчасово... За тиждень — два я переходжу в монтажне управління, де матиму пристойну і певну платню...

Забрехали собаки. Арсен зупинився і став роззиратися. Праворуч від дороги на присадкуватому пагорбі бовваніла невисока кам'яна будівля. Осторонь неквапно переступала з ноги на ногу довготелеса постать у широкому, нижче колін плащі та гумових чоботях.

— Будьте ласкаві, — звернувся Арсен, — як пройти на вулицю Володарського?

— Прямо... і праворуч, — заметушився чоловік і поспішив навстріч. Він явно був радий несподіваній можливості погомоніти.

— А ви до кого, якщо не секрет?

— До Пивоварових.

— До Всеволода Сергійовича? Сюди, сюди...

Вулиця Володарського насправді виявилась провулком. Обабіч асфальту насторожено причаїлись голі кістяки дерев. За ними тьмяно вирізьблювалися контури одноповерхових квадратних будиночків.

Арсен ввімкнув ліхтарик. Насторожений промінець випорснув з його руки, тицьнувся в піддашшя з червонястої цегли і вихопив звідти чіткий напис «Володарського, 9». Лесин будинок мав бути поряд.

...Зойкнула хвіртка. Арсен потрапив на рівний, просторий двір, облямований від городу низеньким штахетом.

Старанно витерши черевики, він рішуче ступив на високий ганок. Двері прочинилися і затиснули його у тісному коридорчику. Війнуло гострим ароматом густого обжитого духу. Постукав.

— Заходьте, — почувся десь із глибу високий жіночий голос. А за мить — округла, ще нестара жінка постала перед ним.

— Заходьте, — повторила ще раз, запитливо дивлячись на гостя. В неї було сивувате волосся і широке, з крупними рисами обличчя. Це було чуже обличчя, але в жіночій манері рухатися щось невловимо нагадувало ту, заради кого він приїхав.

— Я до Лесі, — просто сказав Арсен.

— Сідайте, — запропонувала жінка і мило усміхнулася.

Стілець був старовинний, з тонко різьбленими бильцями та химерним шкіряним плетивом поміж ними. Під Арсеновою вагою він захитався і застережливо зарипів.

Жінка дивилася пильно і вивчаюче. Арсен знітковів під цим відверто оцінюючим поглядом.

— Чому ж ви не попередили про свій приїзд? — по паузі запитала господиня, і якось дивно (як здалося Арсену) знову втупилася в нього. — Леся зустрічає свято у клубі військового містечка. Це за три кілометри звідси...

— В такому разі я піду, — підвівся Арсен.

— Я б вам не радила: ніч, грунтова дорога, болото...

— Ні, я піду, — зашарівся Арсен і, підхопивши валізку, переступив поріг. Двері за ним протяжно скреготнули.

... Похолодало. Пронизливий вітер шарпав за поли, забивався під комір. До підошов налипало в'язке місиво, і Арсен, рятуючись, поперемінно струшував то одну, то другу ногу.

Дорога вела через поле і майже не вирізнялася на суцільному антрацитовому тлі. Арсен швидше вгадував, ніж відчував її. Зрідка він блимав ліхтариком, вихоплюючи з-під ніг ослизлий, вздовж і впоперек випрасуваний грунт, в заглибинах якого тьмяно вилискували сизуваті озерця. Десь спереду нагло вихопилася з темряви похмура громада скирти. Обігнувши її, Арсен тільки тут помітив, що ледь не збився на манівець: дорога круто повернула ліворуч. А за хвилю він замало не завис на колючому дроті...

... Черговий по «КП» виявився запеклим флегматиком. Він довго і прискіпливо розпитував Арсена, хто він і звідки, чому так пізно приїхав, і ким, врешті-решт, йому доводиться ота дівчина, яку він хоче бачити.

На Арсенову тираду жоден м'яз не зворухнувся на обличчі чергового. Він сидів навпочіпки біля груби, в якій весело гоготало полум'я, і меланхолійно підкидав туди пласкі жовтаві кругляки. Дерево сичало, витискуючи із свого брунатного тіла тремкий трунок. Пахло живицею.

Хочеш не хочеш, Арсен змушений був викласти свої анкетні дані. Лише потому черговий лінькувато підвівся і попрямував до телефона.

— Як її прізвище? — набрав потрібний номер.

— Пивоварова, — і по паузі уточнив. — Леся.

— Орел, Орел, я Ворон. Покличте Пивоварову... Скажіть, що її чекають на «КП». Що? Пи-во-ва-рову... Так, негайно...

... Арсен помітив її ще здалеку. Вона йшла не поспішаючи, легко і граціозно. Судячи по всьому, їй було дуже весело: сплески сміху долинали аж сюди.

Поряд з нею широко ступав стрункий офіцер.

— О-о-о, — скептично пожвавішав черговий, — схоже, брат, на те, що ти тут зайвий...

... Їх відділяв лише зачовганий поріг. А за якусь долю секунди обличчя дівчини видовжилося в неприхованому здивуванні. Втім, це продовжувалося лише незначну мить: вона швидко оволоділа собою і втупилася в нього твердим поглядом людини, яка вже збагнула критичність ситуації.

«А вони таки схожі з матір'ю», — чомусь недоречно подумалося йому. Під її поглядом в нього нагло опустилися руки. Почувався нікчемним і безпорадним. Все, що привіз до цієї хвилини, катастрофічно вивітрилося з голови. Гнітюче діяла присутність двох пар сторонніх очей.

— Добрий вечір, — натужно витис з себе, і перішуче додав, — з Новим роком...

Офіцер запалив цигарку і вийшов. «Слава богу, здогадався», — подумав Арсен з наростаючим почуттям гострої неприязні.

— Я ледве розшукав тебе, — сказав по паузі, — але болюче відчуття того, що він каже не те і не так, як слід, змусило його обірвати фразу.

Мовчала. І в цьому мовчанні причаїлося щось зловісне. Блакитний капелюшок, який йому так подобався, вигідно пожвавлював її такого ж кольору очі. Єдині, найдорожчі очі...

— Я хочу поговорити з тобою, — нарешті наблизився...

Озирнулася, ніби шукаючи підтримки, і в її обличчі зблиснуло щось хиже:

— Нам немає про що говорити...

Так, це справді стереотипна фраза, подумалося йому, але зараз всі слова світу були безсилими проти неї...

— Нам немає про що говорити, — повторила вдруге, з якоюсь зловтіхою смакуючи ці слова, — я виходжу заміж...

— Ти жартуєш, — Арсен приголомшено дивився на неї і нічого не розумів.

Заперечливо хитнула головою і пішла до виходу, війнувши ароматом пронизливих духів. Якось механічно Арсен ще встиг помітити, як офіцер на крутому хіднику підхопив її під руку, і вони закваппилися по висвітленій, асфальтованій доріжці.

Удар був неймовірно підступний. Повний нокаут, як сказав би Яша Боборикін — однокурсник...

Неприємна слизь обпекла ноги: в засліпленні не помітив, як залетів у калюжу.

Довкола загусала та ж сутінь. Здавалося, вона ще погустішала, ущільнилася. У вологому, насиченому туманом збанї ночі було невтішно і порожньо. Така ж порожнява охопила Арсенову душу і заповнити її було до відчаю нічим. Певно так почувається піч, у якій щойно відпалахтіло багаття.

Ввімкнув ліхтарик: до Нового року лишалося менше п'яти хвилин.

Нагло різонув тишу оглушливий згук паровоза. А незабаром і він сам прогуркотів поряд.

Арсен зійшов на колію, йти стало легше. Рухався у якомусь спустошеному заціпенінні. Думати не хотілося. Було одне бажання — йти і йти до повної знемоги.

Станція — руде приміщення з облупленими стінами, зустріло його лункою тишею. У тіньовому закапелку сидів за столом старий залізничник. Він лаштувався до вечері: неквапно вилучав з авоськи домашній харч.

Арсен привітався. Старий уважно поглянув на нього і запросив до столу. Арсен мовчки клацнув металевими застібками валізи і видобув пляшку «Шампанського». Вона, певна річ, зовсім не призначалася для цього столу: подзьобаного, обчухраного, витертого до блиску за довгі роки існування. Арсен гірко посміхнувся: парадокси долі.

Залізничник сполоснув склянки.

— Далеко? — звів кущуваті острішки брів.

— До Одеси...

— Поїзд буде лише за годину...

Мені все одно...

... Бурштиновий трунок м'яко спалахував, іскрився, витискуючи на поверхню швидкоплинні рої пухирців. Лунко били куранти...

— З Новим роком!

— З Новим роком!..

— Не журися козаче, — старий апетитно вплітав шинку, — вважай, що твої прикрощі лишилися в минулому... Ось ти сидиш і мовчиш, а я з першого погляду помітив, що ти не в своїй тарілці. Людину відразу видно, особливо, коли вона ще не навчилася брехати. Одного не збагну, як ти міг тут опинитися в такий час...

Несподівано для самого себе Арсен переповів йому свою історію.

— Вся сіль в тому, — співбесідник запалив цигарку і глибоко затягнувся, — що ти звалився, як сніг на голову. Можливо, коли б вона знала про твій приїзд, цього й не трапилося б. Напевне б не трапилося. А тут — хоч не хоч — вона постала перед вибором: або ти, або той. Ось вона й обрала того, хто на її погляд, надійніший...

Острішки брів жваво рухалися: вони то раптово підскакували, то опускалися, то зливалися в одну пряму лінію над переніссям.

— В твоєму віці тяжко збагнути те, що я кажу, — одноманітно рипів голос, — ви, молоді, не вмієте вчасно зробити висновки: занадто квапитеся... Жінки, хлопче, теж різні. Одні дивляться на світ божий отак безнадійно довірливо, як ти, а інші і в коханні шукають зиску..

— Ви — філософ, — посміхнувся Арсен.

— Цю філософію і ти теж колись збагнеш...

Арсен заперечливо похитав головою і, попрощавшись, вийшов.

... Блукав по перону, поки не надійшов поїзд. Скочив на підніжку вагона. В обличчя вдарив різкий запах мастила: це був приміський поїзд. Вмостився на твердій лаві і заплющив очі. Вагон шарпнувся і рушив з місця. Одноманітно задріботіли колеса, набираючи швидкість. По-хлоп'ячому обхопивши руками голову, тихо заплакав. Там, позаду, лишився світ, який завдав йому першого болю...

ДО 100-РІЧЧЯ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА

НАШІ КОНКУРСИ

Редакція газети «Молодий комунар» на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна проводить літературний конкурс, конкурс на кращий газетний матеріал і фотоконкурс «Кіровоградщина моя».

Літературний конкурс

на кращі оповідання, новелу, поему, вірш, пісню

У творах, представлених на конкурс, повинні бути відображені багатогранне життя нашої молоді, яка, виконуючи заповіти В. І. Леніна, разом з усім радянським народом будує нове суспільство; різнобічний характер нашого юного сучасника, його прагнення віддати всього себе справі Комуністичної партії. Цей характер може проявлятися і на будові, й на колгоспному полі, на відпочинку, в сім'ї...

В конкурсі можуть взяти участь як професіональні письменники-кіровоградці, так і початківці.

Для переможців конкурсу встановлено шість премій.

ЗА КРАЩІ ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛУ, ПОЕМУ:

перша премія — 50 крб.,
друга премія — 30 крб.,
третя премія — 20 крб.

ЗА КРАЩІ ВІРШ, ПІСНЮ:

перша премія — 40 крб.
друга премія — 25 крб.,
третя премія — 15 крб.

Конкурс на кращий газетний матеріал —

нарис, проблемну статтю, кореспонденцію, репортаж, інтерв'ю.

Твори, представлені на конкурс, мають відображати зміни, що відбулися в свідомості різних поколінь за радянських часів, новини землі Кіровоградської, найкращі риси нашої молоді, які вона виявляла і виявляє в боротьбі за побудову соціалізму і комунізму. На конкурс можна надсилати розповіді про цікаві долі й цікавих людей, про успіхи на ленінській трудовій вахті. Газетні матеріали повинні піднімати назрілі проблеми життя, праці, навчання і відпочинку нашого молодого сучасника.

До участі в конкурсі запрошуються письменники, члени Спілки журналістів СРСР, газетні працівники, робітничо-селянські кореспонденти, учні.

Для переможців встановлено шість премій:

перша — 50 крб.,
дві других — по 30 крб.,
три третіх — по 20 крб.

Фотоконкурс „Кіровоградщина моя“

В знімках різних жанрів (портрет, виробничий портрет, груповий портрет, фотонарис, фоторепортаж, індустріальний і сільський пейзаж і ін.) повинні бути показані найхарактерніші риси орденоносної Кіровоградщини і кіровоградців, їх трудові подвиги, всі сторони багатогранного життя.

До участі в конкурсі запрошуються всі фотожурналісти і фотоаматори області.

ДЛЯ ПЕРЕМОЖЦІВ ВСТАНОВЛЕНО ШІСТЬ ПРЕМІЙ:

перша — 40 крб.,
дві других — по 30 крб.,
три третіх — по 20 крб.

Кожен автор може надіслати на конкурс будь-яку кількість фотознімків.

На конкурс приймаються віделяцьовані чорно-білі фото, які ніде не публікувалися. Найкраще, коли їх розмір 13×18 см. або 18×24 см. До відбитка бажано прикласти негатив (редакція поверне його на прохання автора).

Рішенням журі строк конкурсів продовжено до 1 квітня 1970 року. Кращі твори, представлені на конкурси, публікуватимуться по мірі надходження в газеті «Молодий комунар» і оплачуватимуться підвищеним гонораром.

КОНКУРСНІ МАТЕРІАЛИ НАДСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 36, РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «МОЛОДИЙ КОМУНАР» З ПОМІТКОЮ НА ЯКИЙ КОНКУРС.

Тридцять мистецьких літ

Цей «суд» відбувся минулого понеділка в приміщенні Кіровоградського українського музично-драматичного театру імені Кропивницького. Під кришталеві звуки мажорного маршу двох чарівних дівчат-партовичок в українському національному одязі увели під руки «підсудного» — головного художника театру Василя Георгійовича Єременка.

Щирі оплески накотились на нього теплими хвилями і завмерли за червоно-чорними горами, що гостроверхо перетнули сцену.

— Встати! Суд іде! — урочисто проголошує «суддя», головний режисер театру І. В. Казнадій.

— Громадянин В. Г. Єременко звинувачується в тому, — «прокурору» А. І. Ситнику ніяк не вдається втримати суворий відтінок в голосі, і він майже захоплено продовжує, — що на протязі тридцяти років здійснив 108 прем'єр-подій в співавторстві з І. П. Котляревським, І. Я. Франком, І. К. Карпенком-Карим, О. Є. Корнійчуком.

А перед очима у Василя Георгійовича проходять всі 30 років, які він віддав театрові кропивничан. 108 вистав оформив художник.

На сцену піднімаються «свідки». Всі вони одностайно засвідчують, що ювіляр винний. На його совісті — сотні прекрасних ескізів — костюмів, декорацій тощо. На його совісті — мужні роки партизанського підпілля, коли він, комсомолець, виходець із села Дмитрівки Знам'янського району, в грізний час Великої Вітчизняної війни став до лав народних месників. Щоправда, «оформляв» він тоді не спектаклі, а партизанські документи, листівки.

Ось піднімається до мікрофона одеситка Олена Лобода (артистка Н. Ігнатьєва).

— Шановні судді, я почну з анекдота...

Безумовно, «судді» вимагають викладу справи по суті. І тому, забувши про свій одеський темперамент, Лобода-Ігнатьєва майже з радістю дає свідчення про чесний 50-річний життєвий шлях В. Г. Єременка.

З яскравою промовою на захист виступив «адвокат», якого з непідробним гумором і теплотою відтворила молода артистка Віра Тимченко.

Подарували кілька хвилин справжнього задоволення глядачам і ювіляру «свідки» народна артистка УРСР Л. Тімош та заслужений артист УРСР Г. Семенов.

Численні телеграми, поздоровлення від самодіяльних артистів міста, окремих шанувальників таланту художника — все це вилелося в програму святкового вечора, сценарій якого написав заслужений діяч мистецтв УРСР І. В. Казнадій.

«Суд» цілком правильно виніс рішення, коли засудив В. Г. Єременка ще на 50 творчих років у рідному театрі.

Тож хай щастить вам, Василю Георгійовичу, на майбутній багатолітній дорозі митця.

В. ГОНЧАР.

КОНСТРУКТОРАМ —

На двадцятій обласній радіовиставці половина всіх робіт умільців була представлена Кіровоградською станцією юних техніків. Більшість експонатів зроблена руками учнів 7—8 класів — членів радіотехнічного гуртка.

Кожний починав, здається, з дрібниць: навчався паяти, клепати, свердлити, вивчав ази теорії. Потім — перша самостійно зібрана схема і перша радість, коли з навушників донеслись позивні «Маяка».

Радіотехнічний гурток переслідує мету глибшу, ніж цікаво організувати дозвілля школярів. Головне — прищепити любов до технічної творчості, розширити знання. Тому й не збирають тут стандартних схем, а розробляють нові, раціональніші і простіші. Наприклад, зараз гуртківці працюють над створенням для своєї телестудії механічного синхронізатора. Він буде простішим під електронного, що є найголовнішою особливістю приладу, призначеного для експлуатації в умовах гуртка.

Крім складної апаратури, члени гуртка удосконалюють прилади, які, здавалося б, не можна більше поліпшити. Навіть в схему звичайного детекторного приймача внесені оригінальні зміни.

«Електронні іграшки» тут не в пошані. Гуртківці конструюють прилади, що знаходять практичне застосування.

На допомогу першокласникам створена машина для написання слів. Для судномоделістів восьмикласник Микола Чумаченко та семикласник Володимир Іващенко виготовили генератор ультракоротких хвиль, за допомогою якого можна керувати моделлю. І спортсмени, щоб озвучити спортивний майданчик, зможуть скористуватися підсилювачем, зразок якого зробили восьмикласники Олег Голенко, Павло Живицький та семикласник Сергій Віленський.

Крім того, члени гуртка збирали і збирають прилади, за допомогою яких вони самі працюють. Різні підсилювачі, вимірювальна апаратура, яку щодня використовують у роботі — це справа їх рук.

Безумовно, найбільший успіх юних техніків — гуртківська студія телебачення, створена спільними зусиллями радіотехнічного гуртка та гуртка автоматики і телемеханіки.

Керівник гуртка Іван Федорович Овчаренко вміло передає свої знання учням, і вони вже не тільки виготовляють, але й самі конструюють нові та удосконалюють старі конструкції. Ті, хто починав лише рік тому, вже стали досвідченими радіоаматорами, а дехто з них минулого літа навіть від гуртки юних техніків у піонерських таборах.

Наближається 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна. Юні конструктори готують нові експонати на огляд-конкурс, присвячений ювілеєві. Які — не поки що секрет умільців.

В. ГРИЦЕЛЬ.

м. Кіровоград.

На фото: члени гуртка Ігор Жиленко, учень 8 класу СШ № 6, та Коля Жарких, учень 7 класу СШ № 14, за виготовленням механічного синхронізатора.

Фото Т. Мехеди.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Так народжуються чемпіони. На фото: першокласниця Кіровоградської середньої школи № 6 Іра Яриничева виконує гімнастичну вправу.

Фото В. Дрюкова.

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС

● Закінчилися особисто-командні змагання на першість області з настільного теніса. В результаті напруженої триденної боротьби визначилися переможці змагань — команда ДЮСШ № 3 (тренер Е. Степанов). На другому місці авангардівці, на третьому — спортсмени товариства «Динамо».

Абсолютними чемпіонами області стали Сергій Поєдинок (ДСТ «Буревісник»), Валентина Маренко (ДСТ «Авангард»). В. Маренко, З. Праля та Г. Капран, І. Поливцев стали чемпіонами в парних поєдинках. А. В. Захаренко та В. Маренко перемогли серед змішаних пар.

МУЗЕЙ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ СЛАВИ

ПЕРШИЙ ЗАСЛУЖЕНИЙ

Тривожним життям жила Турія влітку 1923 року. В селі ще було багато незадоволених Радянською владою. Але вона трималася міцно. Куркулям доводилося вишкнути.

В Турії стали поговорювати про заснування комсомольського осередку. Своїх комсомольців у селі ще не було. Організувалася ініціативна група, до якої увійшли Іван Жижченко, Семен Олійник, Федір Жижченко та кілька інших хлопців. Пішли в Златопільський райком комсомолу. Повернулися уже комсомольцями...

Того вечора у сільбуд набилося повно молоді. Записувалася тільки біднота. Куркуленки нахабно чадили в обличчя бідякам тютюном і посміхалися. А потім навіть лампу погасили і бандитським посвистом взялися залякати перших комсомольців. Та юнаки і дівчата не дали себе скривдити. Більше того: по черзі викидали з сільбуду багатиренків, так що не одному з них наступного дня мати змушена була пришивати нові гудзики до сорочки...

Закінчилися збори одностайним співом «Інтернаціоналу».

Незабаром Федора Жижченка було відряджено на навчання до Златопільської сільськогосподарської профшколи. Учився з радістю. Працював з піднесенням. Потім перейшов на комсомольську роботу в Малій Висці та в Новоукраїнці. Після служби в армії працював на заводі в Одесі, вчився на робітфаку, закінчив Одеський індустріальний інститут.

...Ф. М. Жижченко хоч раз на рік приїде в село, одягнеться в простий одяг, візьме в руки косу, намантачить її і піде в степ. Хоч би кілька ручок пройти, вдихнути на повні груди терпкого степового аромату, п'янкого до самозабуття, незабутнього до смерті... А ввечері сяде з односельцями на призьбі, погомонить про їхнє і своє життя, розповість про новобудови, про здійснення плану суцільної електрифікації сіл. Довго чути стишений гомін, довго блимають цигарки, снуючи навколо посивілих голів пасма диму. Згадують товаришів по комсомольській роботі...

Останні роки Федір Микитович трудиться в Києві. За багаторічну сумлінну роботу має нагороди. Йому першому з наших земляків присвоєне почесне звання заслуженого енергетика Української РСР.

Роки, роки... Але не беруть роки цього чоловіка з сивими скронями. Бо в його грудях горить яскравий комсомольський вогник, запалений тривожного 1923-го року...

Іван БОЙКО,
краєзнавець.

Новомиргородський район.

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СУБОТА, 27 грудня. Перша програма. 9.00 — Гімнастика для всіх. (М). 9.45 — Новини. (М). 10.00 — «Будьте щасливі». (М). 10.30 — Телеклуб «Об'єктив». (М). 11.30 — «Народні умільці». «Гончарі». (Ужгород). 11.45 — Кіпонарис. «Київ передноворічний». (К). 12.00 — «Слава героям праці». (Ленінград). 12.30 — «До світла». Атеїстичний альманах. (Львів). 13.00 — Народний телеуніверситет. (М). 14.30 — Телетеатр для дітей. М. Вуков. «Марки, йоги та 7-В, та 7-А». Прем'єра телеспектаклю. Перша частина. (К). 15.30 — «На меридіанах України». (К). 16.00 — Для дітей. Лялькова вистава «Альошушка і солдат». (К). 17.15 — Художники Росії — ювілею Леніна. (К). 17.45 — «На вогник». (М). 19.00 — «КВН-69». (М). 21.00 — Новини. (М). 21.15 — «Світ соціалізму». (М). 21.45 — «Мить Ленінському ювілею». (Харків). 23.15 — Телевісті. (К).

НЕДІЛЯ, 28 грудня. 9.00 — Ранкова гімнастика для дітей. (М). 9.15 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Будильник». (М). 10.00 — «Музичний кіоск». (М). 10.30 — «Здоров'я». (М). 11.00 — Для юнацтва. «Всесвіт поруч». (Відповіді на питання третього туру наукової олімпіади). (М). 12.00 — Для школярів. «Привіти цим друзям». (Талін). 12.45 — Наша афіша. (К). 12.50 — «Я, тромадянин». (Донецьк). 13.20 — Програма українського телебачення. 13.30 — «Скарби Ленінграда». (Ленінград). 14.00 — «Камертон доброго настрою». (Запоріжжя). 14.30 — Для дітей. Лялькова вистава «Кіт Васька». (К). 15.30 — Для ш. (М). 16.00 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Фестиваль самодіяльного мистецтва України. (Сімферополь). 17.00 — «Клуб кіномандрівників». (М). 18.00 — Телегачок. (К). 18.20 — «Таланти твої, Україно». (Львів). 19.05 — Телефільм. (К). 19.30 — Художній фільм «Людина в затінку». (К). 21.00 — «День року». Міжнародна програма. (М). 22.00 — Кольорове телебачення. Телефільм «Татова дружина». (М). 22.15 — «Дорогоцінне каміння». Фільм-балет. (М). 22.30 — Музична програма. «Золоті голоси Перу». (М). 23.30 — Спортивний тиждень. (М). 23.45 — Новини воїнів Радянської Армії і Флоту. (Ташкент). 16.00 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Фестиваль самодіяльного мистецтва України. (Сімферополь). 17.00 — «Клуб кіномандрівників». (М). 18.00 — Телегачок. (К). 18.20 — «Таланти твої, Україно». (Львів). 19.05 — Телефільм. (К). 19.30 — Художній фільм «Людина в затінку». (К). 21.00 — «День року». Міжнародна програма. (М). 22.00 — Кольорове телебачення. Телефільм «Татова дружина». (М). 22.15 — «Дорогоцінне каміння». Фільм-балет. (М). 22.30 — Музична програма. «Золоті голоси Перу». (М). 23.30 — Спортивний тиждень. (М). 23.45 — Новини.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ, г. Кировоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 01160. Індекс 61197. Зам. № 5655. Тираж 47000.